

Poznáme finalistov ocenenia excelentných vedcov ESET Science Award

21.09.2021

Nadácia ESET už po tretí raz ocení výnimočné osobnosti slovenskej vedy za ich vedeckú, výskumnú aj pedagogickú prácu. Hodnotiace komisie vybrali pätnásť finalistov ESET Science Award v kategóriách Výnimočná osobnosť slovenskej vedy, Výnimočný mladý vedec do 35 rokov a Výnimočný vysokoškolský pedagóg. Laureátov ocenenia spoznáme 16. októbra, vyhlásení budú počas slávnostného galavečera, ktorý bude prvýkrát naživo vysielaný na Dvojke.

[ESET Science Award](#) každoročne vyzdvihuje prínos excelentných vedeckých osobností pre Slovensko aj medzinárodnú komunitu a približuje verejnosti nenahraditeľný význam a dopady vedeckej práce. Tento ročník sa nesie v duchu motta „veda je nádej“, ktoré reflektuje úlohu vedy v súčasnom dianí. *„Pandémia a výzvy uplynulých mesiacov nám opakovane dokazujú aké dôležité je podporovať prácu vedcov a výskumníkov. Systematický vedecký prístup umožňuje rozlíšiť pravdu od domnienok a výmyslov, byť hlasom rozumu v polarizovanej spoločnosti a vďaka tomu prekonať aj najväčšie výzvy,*“ vysvetľuje Richard Marko, CEO spoločnosti ESET.

Vo finálovej pätnástke ocenenia ESET Science Award predstavujeme výnimočné vedkyne a vedcov, mladé vedecké talenty aj vysokoškolské pedagogičky a pedagógov. Laureátov v hlavných kategóriách Výnimočná osobnosť slovenskej vedy a Výnimočný mladý vedec do 35 rokov vyberie spomedzi finalistov medzinárodná komisia zložená z popredných osobností svetovej vedy. O laureátovi v kategórii Výnimočný vysokoškolský pedagóg rozhodne hodnotiaci komisia, ktorú tvoria zástupcovia slovenských univerzít.

Medzinárodnej komisii, ktorá vyberá laureátov v dvoch hlavných kategóriách, už druhý rok predsedá držiteľ Nobelovej ceny, legendárny astrofyzik a popredný odborník na gravitačnú fyziku, profesor **Kip Thorne**, ktorý sa osobne zúčastní aj slávnostného odovzdávania cien. Spolu s ním budú o laureátoch rozhodovať ďalší medzinárodne uznávaní vedci – biologička **Fiona Watt** pôsobiaca na King's College v Londýne na pozícii riaditeľky Centra pre kmeňové bunky a regeneratívnu medicínu; chemička a filantropka **Hana Dvořáková**, ktorá stála pri zrode jednej z najúčinnějších látok proti vírusu HIV a v súčasnosti pôsobí na Vysokej škole chemicko-technologickej v Prahe; profesor anorganickej chémie na Inštitúte materiálových vied na Technickej univerzite v Darmstadte, **Ralf Riedel** a profesor matematiky na Bolyaiovom inštitúte, patriacom pod Segedínsku univerzitu, **Tibor Krisztin**.

Laureáti ocenenia ESET Science Award sú vyberaní na základe náročného hodnotiaceho procesu, ktorý zohľadňuje celý komplex kritérií, ako sú prínos ich vedecko-výskumnej práce pre spoločnosť, vedecký výkon, merateľné scientometrické údaje, účasť na riešení významných medzinárodných výskumných projektov, zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí, či v prípade vysokoškolských pedagógov aj ich pedagogické zručnosti, inovácie vo výuke a ohlasy študentov.

„Nominácie na ocenenie nám už tretí rok ukazujú silu a kvalitu slovenskej vedeckej komunity. Finálová pätnástka je zložená z mimoriadnych vedkýň, vedcov, mladých talentov aj pedagógov, z ktorých bude opäť náročné vybrať laureátov,“ hovorí Paulína Böhmerová, manažérka pre vzťahy s vedeckou obcou.

Rozšíriť vo svete povedomie o vede na Slovensku, našich výnimočných vedcoch a vedkyniach, pomáhajú aj ambasádori ocenia – **prof. Ruzena Bajcsy**, priekopníčka robotiky a umelej inteligencie na Kalifornskej univerzite v Berkeley; **prof. Pavel Cheben**, svetový odborník na integrovanú optiku, kremíkovú fotoniku, nanofotoniku a biofotonické snímače pôsobiaci v Kanadskej výskumnej rade; manželia **Hana a Dalimil Dvořákovci**, zakladatelia Nadace Experientia, ktorá podporuje mladých vedcov z odboru organickej, bioorganickej a medicínskej chémie a odborník na strojové učenie **Michal Valko**, ktorý sa v prestížnom parížskom laboratóriu spoločnosti Deep Mind špecializuje na výskum umelej inteligencie.

Laureáti ocenenia budú vyhlásení počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční **v sobotu 16. októbra** a RTVS ho naživo odvysiela **na Dvojke o 20.30 hod.**

Finalisti v kategórii Výnimočná osobnosť slovenskej vedy (v abecednom poradí)

- **Imrich Barák** – pôsobí na Ústave molekulárnej biológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Venuje sa mikrobiálnej genetike a špecificky bunkovému deleniu, sporulácii a bunkovej smrti.
- **Ján Dusza** – pôsobí na Ústave materiálového výskumu Slovenskej akadémie vied v Košiciach. Venuje sa výskumu progresívnych keramických materiálov.
- **Martin Gmitra** – pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Je expertom na teóriu funkcionálu hustoty a venuje sa štúdiu elektrónovej štruktúry atomárne tenkých materiálov.
- **Katarína Mikušová** – pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Venuje sa výskumu tuberkulózy a špecificky bunkovému obalu mykobaktérie, ktorý slúži ako ochranná vrstva Kochovho bacilu.
- **Jozef Ukropec** – pôsobí v Biomedicínskom centre Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Venuje sa výskumu v oblasti intergratívnej fyziológie cvičenia v kontexte chronických ochorení. Špecificky sa zaoberá mechanizmami adaptačnej odpovede organizmu na cvičenie a tvorbou tepla v hrdnom tukovom tkanive, ktoré majú potenciál v prevencii a liečbe chronických ochorení u človeka.

Finalisti v kategórii Výnimočný mladý vedec do 35 rokov (v abecednom poradí)

- **Matej Baláž** – pôsobí na Ústave geotechniky Slovenskej akadémie vied v Košiciach. Venuje sa mechanochémii, teda chemickým reakciám látok v tuhej fáze.
- **Mária Kováčová** – pôsobí na Ústave polymérov Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Venuje sa antibakteriálnym polymérnym materiálom a vývoju nového materiálu pre 3D tlač.
- **Pavol Mikolka** – pôsobí v Martinskom centre pre biomedicínu, na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine Univerzity Komenského. Venuje sa výskumu pľúcneho surfaktantu.
- **Ivana Šišoláková** – pôsobí na Ústave chemických vied Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Venuje sa vývoju nových typov elektrochemických senzorov pre diagnostiku ochorení.
- **Ladislav Valkovič** – pôsobí na Ústave merania Slovenskej akadémie vied v Bratislave a v Oxford Centre for Clinical Magnetic Resonance Research na Oxfordskej univerzite. Venuje sa metabolizmu srdca a iných vnútorných orgánov a tomu, ako ho neinvazívne merať čo možno najrýchlejšie a najpresnejšie.

Finalisti v kategórii Výnimočný vysokoškolský pedagóg (v abecednom poradí)

- **Pavel Gregor** – pôsobí na Ústave dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok Slovenskej technickej univerzity v Bratislave
- **Jana Pócsová** – pôsobí na pracovisku aplikovanej matematiky Ústavu riadenia a informatizácie výrobných procesov Technickej univerzity v Košiciach
- **Maximilián Strémy** – pôsobí na Ústave výskumu progresívnych technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave
- **Jozef Záhumenský** – pôsobí ako prednosta II. Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

- **Jozef Zajac** – pôsobí na Katedre automobilových a výrobných technológií Technickej univerzity v Košiciach

Viac informácií nájdete na webe www.esetscienceaward.sk.